

prima instanță - (Judecătoria Hîncești) M. Macar

instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) D. Manole, I. Cotruță, G. Dașchevici

DECIZIE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Andrei Șoimu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Zinaida Tabără
împotriva lui Andrei Șoimu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor
de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, prin care s-a
respins cererea lui Andrei Șoimu privind scutirea parțială de la plata taxei de stat, nu s-a
dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor,

c o n s t a t ă:

La 04 august 2016 Zinaida Tabără a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva lui Andrei Șoimu, solicitând încasarea datoriei de 13 000 euro și compensarea
cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Hîncești din 23 decembrie 2016 s-a admis acțiunea
înaintată de Zinaida Tabără.

S-a încasat de la Andrei Șoimu în beneficiul Zinaidei Tabără datoria în sumă de
13 000 euro convertiți în lei moldovenești, la cursul BNM, la data executării hotărârii și
cheltuielile de judecată formate din plata taxei de stat în mărime de 3 000 lei și cheltuieli
de asistență juridică în mărime de 3 000 lei.

S-a încasat de la Andrei Șoimu în beneficiul statului, taxa de stat de a cărei plată a
fost scutită reclamanta la înaintarea cererii de chemare în judecată, în sumă de 5 550 lei.

La 20 ianuarie 2017 Andrei Șoimu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii
instanței de fond, solicitând admiterea apelului, scutirea parțială de la plata taxei de stat
și casarea hotărârii Judecătoriai Hîncești din 23 decembrie 2016, cu respingerea acțiunii
ca neîntemeiată. (f.d. 41)

Totodată, apelantul Andrei Șoimu a anexat la materialele dosarului bonul de plată a taxei de stat în sumă de 300 lei. (f.d.40)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 s-a respins cererea lui Andrei Șoimu privind scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Andrei Șoimu.

S-a explicat apelantului că dacă nu va prezenta apelul motivat și dovada achitării diferenței taxei de stat la depunerea apelului în sumă de 5 647,70 lei, în termen de până la 29 iunie 2017, ora 10:00, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

La 23 iunie 2017 Andrei Șoimu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea cauzei la instanța de apel, la etapa soluționării chestiunii de punere pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este neîntemeiată și emisă contrar prevederilor normelor de drept procedural.

Astfel, consideră recurentul Andrei Șoimu că instanța de apel în mod formal a invocat că nu a confirmat imposibilitatea achitării integrale a taxei de stat, respingând-ui astfel cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat. Or, în condițiile în care a achitat o parte din taxa de stat și, concomitent, a solicitat scutirea parțială de la plata ei, instanța, la examinarea chestiunii primirii cererii de apel, nu mai putea aplica dispozițiile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece acestea se referă la cazurile când în genere cererea este depusă fără plata taxei de stat.

La fel, susține că instanța de apel a dat o interpretare eronată normelor de drept procedural, atunci când a considerat că motivele care justifică scutirea parțială de la plata taxei de stat, urmează a fi prezentate instanței la data depunerii apelului nemotivat și nu concomitent cu prezentarea apelului desfășurat.

În acest sens, consideră că instanța nu a luat în considerare că cererea de scutire de la plata taxei de stat se examinează conform procedurii reglementate de art. 85 din Codul de procedură civilă, iar probele și argumentele persoanei care a formulat cererea, urmează să fie examinate și ascultate în ședința de judecată cu participarea tuturor părților.

Conform art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 a fost înaintat la 23 iunie 2017, Colegiul constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

Astfel, după cum rezultă din actele cauzei, la 23 decembrie 2016 a fost pronunțată hotărârea Judecătorei Hîncești. (f.d. 38)

La 20 ianuarie 2017 Andrei Șoimu a înaintat cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând scutirea parțială de la plata taxei de stat (f.d. 41)

Totodată, apelantul Andrei Șoimu a prezentat instanței de apel bonul de plată parțială a taxei în sumă de 300 lei (f.d. 40).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 s-a respins cererea lui Andrei Șoimu privind scutirea parțială de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a explicat apelantului că dacă nu va prezenta apelul motivat și dovada achitării diferenței taxei de stat în mărime de 5 647,70 lei, până la 29 iunie 2017, ora 10:00, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare. (f.d. 59-61)

La fel, din materialul cauzei rezultă că, la 26 iulie 2016, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, Andrei Șoimu a depus cerere de apel motivată. (f.d. 53-55)

Colegiul consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural, care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (4) Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 83 Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel,

cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) și lit. j) Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cwantumuri pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil în mărime de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

Pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat este de 75% din taxa ce urmează a plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculate din suma contestată.

Conform art. 85 alin. (4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Raportând la caz normele sus-citate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a respins cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel declarate de Andrei Șoimu, or, la cererea de apel nu au fost anexate careva probe care să ateste situația materială dificilă a acestuia, precum și, apelantul nu a prezentat dovada achitării diferenței taxei de stat în sumă de 5 647,70 lei, în condițiile în care acesta anterior achitase 300 lei în contul taxei de stat.

Totodată, Colegiul reține că conform art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În acest sens, Colegiul notează că apelantul, solicitând scutirea parțială de la plata taxei de stat, urma să prezinte probe în vederea confirmării stării financiare dificile, ce împiedică achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Recurentul/apelantul nu a prezentat probe care ar atesta situația materială precară și ar justifica scutirea acestuia de la plata taxei de stat.

În consecință, în lipsa probelor concludente și pertinente ce ar demonstra incontestabil situația materială dificilă a lui Andrei Șoimu, cererea acestuia cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, nu poate fi admisă.

Distinct de cele relatate, Colegiul consideră necesar să menționeze și faptul că în situația din speță acțiunile instanței de apel de nu dat curs cererii de apel și de a acorda apelantului termen pentru achitarea taxei de stat pentru examinarea cererii de apel, nu

încalcă dreptul ultimului privind liberul acces la justiție și la o instanță superioară, or, CtEDO, prin practica sa constantă, a precizat că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder vs Regatul Unit §-36 din 21 februarie 1975*), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane împotriva Regatului Unit §-57 din 28 mai 1985*).

Limitările sunt în conformitate cu art. 6 paragraful 1 CEDO, dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (*cauza Bellet vs France §-31 din 4 decembrie 1995; Garcia Manibardo vs Spain §-44 din 15 februarie 2000*).

Prin urmare, Colegiul consideră că prin încheierea contestată recurentului nu i s-a îngrădit accesul liber la justiție.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere cele expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Andrei Șoimu și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Andrei Șoimu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Zinaida Tabără împotriva lui Andrei Șoimu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari